

РОЗТОЦЬКА ГІМНАЗІЯ
ЛОПУШНЕНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
КРЕМЕНЕЦЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ
площа Миру, 4, село Розтоки, Кременецький район, Тернопільська область 47055,
e-mail: roztoku@ukr.net. Код ЄДРПОУ 23591245

НАКАЗ

29.05.2026

с. Розтоки

№ - од

**Про створення Комісії з питань
академічної доброчесності**

На виконання ст. 42 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, Закону України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX від 18.12.2025, рішення педагогічної ради (протокол №08 від 29.05.2026), відповідно до Положення академічну доброчесність учасників освітнього процесу Розтоцької гімназії, з метою дотримання професійних стандартів та етичних принципів учасників освітнього процесу

НАКАЗУЮ:

1. Створити комісію з питань академічної доброчесності Розтоцької гімназії, яка діятиме упродовж 2026–2028 років, у складі:
голова комісії – Людмила ДОВГАЛЮК, директор школи;
члени комісії:
Василь БОБРИК, заступник директора з НВР;
Надія БУКАЙ, голова профкому, вчитель української мови та літератури;
Олексій ДАРМОГРАЙ - представник батьківського комітету (за згодою);
Наталія ДОВГУШКО – голова учнівського самоврядування (за згодою);
Ігор ФАБІЯН – учитель інформатики;
2. Членам комісії протягом навчального року працювати за орієнтовним планом (Додаток 1).
3. Основними завданнями комісії вважати:
  - моніторинг дотримання принципів академічної доброчесності учасниками освітнього процесу;
  - розгляд повідомлень про можливі порушення;
  - надання висновків та рекомендацій керівництву гімназії щодо реагування на встановлені факти порушень;
  - організація інформаційно-просвітницької роботи серед учнів, батьків і працівників закладу.
4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор
З наказом ознайомлені:
Ігор ФАБІЯН
Наталія ДОВГУШКО

Людмила ДОВГАЛЮК
Василь БОБРИК
Надія БУКАЙ
Олексій ДАРМОГРАЙ

**Орієнтовний план
роботи Комісії з академічної доброчесності
Розтоцької гімназії на період навчального року**

№ з/п.	Назва заходу	Термін виконання	Відповідальні
1	Оприлюднити на сайті школи «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу», План роботи комісії , інші законодавчі документи	Вересень	Адміністрація
2	Засідання комісії з питань академічної доброчесності.	Вересень	Директор Людмила ДОВГАЛЮК
3	Відвідування уроків вчителів школи з метою моніторингу стану дотримання вимог та норм академічної доброчесності в закладі освіти.	Протягом навчального року	Адміністрація
4	Перевірка, написаних учнями, всіх видів письмових робіт на наявність списування. Реагування на виявлені випадки.	Протягом навчального року	Адміністрація
5	Лекція на тему «Що таке академічна доброчесність?»	Листопад	Учителі суспільно-гуманітарного циклу
6	Обговорити Положення про академічну доброчесність на засіданні шкільного парламенту та розробити ефективну схему інформування учнів про академічну доброчесність	Грудень	Педагог-організатор, класні керівники
7	Перевірка наявності та відповідності вимогам про академічну доброчесність планів-конспектів уроків вчителів.	Протягом навчального року	ЗДНР, Василь БОБРИК
8	Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики	Протягом навчального року	Члени комісії, кл. керівники 1-9 класів
9	Проведення анкетування всіх учасників освітнього процесу про дотримання вимог та норм академічної доброчесності в закладі освіти.	Квітень	Марія СИДОРУК, практичний психолог
10	Провести інформаційні хвилинки щодо питань академічної доброчесності	Протягом навчального року	Кл. керівники 1-9 класів
11	Розгляд заяв щодо порушення норм Положення про академічну доброчесність	Протягом навчального року	Члени комісії
12	Засідання комісії для вирішення питань з реагування на виявлені(якщо такі встановлені) порушення вимог та норм академічної доброчесності в закладі освіти.	Травень	Директор Людмила ДОВГАЛЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор   Людмила ДОВГАЛЮК

наказ від 29.05.2026 № -од

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність учасників
освітнього процесу
Розтоцької гімназії
Лопушненської сільської ради
Кременецького району
Тернопільської області

Розглянуто та прийнято
Засіданням педагогічної ради
протокол від 29.05.2026 №08

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення розроблено відповідно до:

- **Конституції України** (ст. 53 – право на освіту, ст. 54 – свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості, захист інтелектуальної власності);
- **Закону України «Про освіту»** (ст. 42 «Академічна доброчесність», ст. 53 «Права та обов'язки здобувачів освіти», ст. 54 «Права та обов'язки педагогічних працівників», ст. 69 «Відповідальність учасників освітнього процесу»);
- **Закону України «Про повну загальну середню освіту»** (ст. 32 «Внутрішня система забезпечення якості освіти», ст. 42 «Внутрішня система забезпечення якості освіти», ст. 43 «Забезпечення академічної доброчесності у сфері загальної середньої освіти», ст. 44 «Права та обов'язки учасників освітнього процесу»);
- **Закону України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX** від 18.12.2025 (далі – Закон) – в повному обсязі, зокрема: ст. 1 (визначення термінів), ст. 4 (цінності та принципи), ст. 5 (академічна доброчесність у педагогічній діяльності), ст. 7 (академічна доброчесність у навчальній діяльності здобувачів освіти), ст. 12 (система забезпечення академічної доброчесності), ст. 13 (забезпечення академічної доброчесності здобувачів освіти), ст. 17–22 (відповідальність, види порушень, санкції), ст. 31–34 (несамостійне виконання, недозволена допомога, академічний саботаж, схиляння до порушення), ст. 37–38 (процедури розгляду повідомлень, особливості для учнів);
- **Кодексу законів про працю України** (ст. 40, 41 – підстави звільнення за порушення академічної доброчесності);
- **Закону України «Про запобігання корупції»** (щодо врегулювання конфлікту інтересів та повідомлення про корупційні правопорушення);
- **постанови Кабінету Міністрів України від 23.12.2015 № 1182** (питання проведення перевірки на плагіат, у редакції, чинній на момент прийняття Положення);
- **нормативних документів Міністерства освіти і науки України** (зокрема, листи щодо рекомендацій із забезпечення академічної доброчесності в закладах загальної середньої освіти);
- **Статуту Розтоцької гімназії** (розділ щодо прав та обов'язків учасників освітнього процесу, внутрішньої системи забезпечення якості освіти);
- **Правил внутрішнього розпорядку гімназії** (в частині дисциплінарної відповідальності)

1.2. Положення визначає базові цінності, принципи, правила академічної доброчесності для всіх учасників освітнього процесу гімназії (педагогічних працівників, здобувачів освіти, батьків або інших законних представників), види порушень, заходи реагування та процедури їх застосування.

1.3. Академічна доброчесність – сукупність цінностей, принципів і правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчальної, викладацької, оцінювальної та іншої діяльності.

1.5. Дія Положення поширюється на:

- педагогічних працівників гімназії;
- здобувачів освіти (учнів);
- батьків, інших законних представників неповнолітніх учнів (у частині, визначеній Законом);
- осіб, які залучаються до проведення конкурсів, олімпіад, змагань, оцінювання тощо.

1.6. **Відповідальна особа за координацію роботи** з питань академічної доброчесності – заступник директора з навчально-виховної роботи (далі – відповідальна особа). Вона забезпечує моніторинг дотримання Положення, організовує роз'яснювальну роботу, готує щорічний звіт.

1.7. **Уповноважений орган** – Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія), що створюється наказом директора з *числа педагогічних працівників (не менше 3 осіб)*,

представника батьківського комітету та представника учнівського самоврядування (при розгляді справ щодо учнів).

Повноваження Комісії:

- розгляд повідомлень про порушення академічної доброчесності;
- прийняття рішень про наявність/відсутність порушення та застосування санкцій;
- аналіз ефективності внутрішньої системи забезпечення доброчесності;
- підготовка пропозицій щодо вдосконалення нормативних документів.

1.7.1. Комісія створюється на **початку навчального року** наказом директора гімназії.

1.7.2. Строк повноважень Комісії **становить 3 (три) роки**. Після закінчення цього строку склад Комісії оновлюється, і вона створюється новим наказом директора. Дострокове припинення повноважень члена Комісії можливе за його особистою заявою, у разі звільнення з гімназії або за рішенням педагогічної ради в разі неналежного виконання обов'язків.

1.7.3. Для розгляду окремого повідомлення про порушення академічної доброчесності, якщо це потребує спеціальних знань або для уникнення конфлікту інтересів, може бути утворена тимчасова (разова) комісія. Строк її повноважень обмежується строком розгляду відповідного повідомлення (не більше 6 місяців).

1.8. **Щорічний аналіз дотримання академічної доброчесності** (до 30 червня) подається відповідальною особою на розгляд педагогічної ради. Звіт містить: кількість зафіксованих порушень, застосовані санкції, проведені профілактичні заходи, рекомендації на наступний навчальний рік.

II. ЦІННОСТІ, ПРИНЦИПИ ТА ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. **Базові цінності** (ст. 4 Закону): чесність, довіра, повага до честі і гідності, справедливість, відповідальність, стійкість, рішучість.

2.2. **Основні принципи**: пріоритетність виховання і стимулювання доброчесності; відкритість правил; нульова толерантність до порушень; повага до результатів праці інших; уникнення конфлікту інтересів.

2.3. **Дотримання антикорупційного законодавства**:

- Учасникам освітнього процесу забороняється пропонувати, обіцяти або надавати неправомірну вигоду (кошти, майно, послуги, пільги) з метою отримання неправомірної переваги (позитивна оцінка, перемога в конкурсі тощо).
- У разі виявлення ознак корупційного правопорушення інформація скеровується до правоохоронних органів або Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК).

2.4. **Конфлікт інтересів** – ситуація, за якої особистий інтерес учасника освітнього процесу суперечить виконанню ним службових чи навчальних обов'язків. У такому разі особа зобов'язана повідомити відповідальну особу та утриматися від прийняття рішення (наприклад, педагог не може оцінювати роботу своєї дитини).

III. ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ДЛЯ РІЗНИХ КАТЕГОРІЙ

3.1. Педагогічні працівники (ст. 5 Закону) зобов'язані:

- ставитися з повагою до учнів та інших учасників освітнього процесу;
- ґрунтувати діяльність на достовірних даних, перевіряти інформацію;
- чітко окреслювати очікувані результати навчання, критерії оцінювання;
- добросовісно оцінювати навчальні роботи, переконуватися у відсутності порушень;
- власним прикладом формувати культуру добросовісності, стимулювати учнів;
- своєчасно та неупереджено реагувати на порушення, застосовувати заходи реагування згідно з цим Положенням;
- **використовувати сучасні методи та технології для запобігання порушенням** (зокрема, пояснювати правила цитування, застосовувати інструменти перевірки на плагіат);
- **розвивати критичне мислення учнів**, навчати їх відрізняти добросовісні практики від недобросовісних.

Забороняється навмисно повідомляти неправдиву чи сфальсифіковану інформацію (крім методичних цілей формування критичного мислення).

3.2. Здобувачі освіти (учні) зобов'язані (ст. 7 Закону):

- виконувати навчальні завдання самостійно, крім випадків, коли правилами дозволено групову роботу або допомогу;
- при використанні чужих текстів, ідей, зображень, відомостей обов'язково зазначати посилання на джерело;
- використовувати раніше створені власні роботи тільки якщо це дозволено завданням.

3.3. Батьки/законні представники (ст. 13 Закону) зобов'язані:

- формувати в дітей усвідомлення необхідності дотримання академічної добросовісності;
- заохочувати дітей до чесного навчання;
- сприяти дотриманню правил добросовісності.

3.4. Права учасників освітнього процесу:

- **Здобувачі освіти мають право** на добросовісне оцінювання своїх результатів навчання та на оскарження результатів такого оцінювання, якщо воно не відповідає заздалегідь оголошеним критеріям.
- **Педагогічні працівники мають право** на захист від необґрунтованих звинувачень та на презумпцію академічної добросовісності (доки не доведено протилежне).

IV. ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОСОВІСНОСТІ (ст. 18 Закону)

Порушеннями, що можуть бути вчинені в гімназії, є:

4.1. **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) результатів іншої особи як власних без посилання на джерело.

4.2. **Самоплагіат** – використання власних раніше опублікованих результатів без зазначення попереднього джерела (якщо це заборонено умовами завдання).

4.3. **Фабрикація** – вигадкування даних чи фактів про результати навчальної діяльності.

4.4. **Фальсифікація** – свідомо зміна наявних даних, що призводить до створення неправдивої інформації.

4.5. Недоброчесне оцінювання – свідоме порушення педагогом вимог до оцінювання, що призвело до завищення або заниження оцінки.

4.6. Несамостійне виконання завдання – використання недозволених джерел, технічних засобів або допомоги інших осіб (списування, виконання завдання іншою особою тощо).

4.7. Недозволена допомога – надання допомоги, не передбаченої умовами завдання, що впливає на оцінку результатів.

4.8. Академічний саботаж (ст. 33 Закону) – діяння, що перешкоджає реалізації прав іншої особи в академічній діяльності. Приклади:

- навмисне знищення або псування бібліотечних фондів (підручників, посібників);
- умисне блокування доступу до освітніх ресурсів або засобів навчання;
- умисне надання завідомо неправдивої інформації, що вводить в оману учасників освітнього процесу;
- навмисне перешкоджання проведенню уроку, контрольної роботи, олімпіади.

4.9. Схиляння до порушення академічної доброчесності – прохання, погроза, примушування, тиск з метою спонукати іншу особу до порушення.

4.10. Хабарництво та зловживання впливом – пропозиція, обіцянка або надання будь-якої неправомірної вигоди (коштів, майна, послуг, пільг) за отримання позитивної оцінки, перемоги в конкурсі, зарахування тощо. Вчинення такого діяння є підставою для звільнення працівника на підставі пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України, а відносно учня – для відрахування із гімназії.

V. ЗАХОДИ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ (ст. 19, 22 Закону)

До осіб, які вчинили порушення, можуть застосовуватися такі заходи:

5.1. Виховні заходи (для всіх учнів, незалежно від віку):

- усне або письмове попередження про необхідність дотримання доброчесності;
- відвідування тематичних занять (урок, тренінг) з академічної доброчесності;
- повторне виконання завдання.

5.2. Академічна відповідальність (застосовується до учнів, які досягли 14-річного віку, ст. 21 Закону):

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, семестрового оцінювання тощо);
- позбавлення права брати участь у конкурсах, олімпіадах, програмах академічної мобільності на строк від 1 до 3 років;
- позбавлення академічної стипендії (за наявності) на строк до одного навчального року;
- позбавлення пільг з оплати навчання (якщо такі надаються гімназією) на строк від 1 до 3 років;
- відрахування із гімназії – за грубі або систематичні порушення (академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, несамостійне виконання під час підсумкової атестації або державної підсумкової атестації, хабарництво, вчинені учнем віком від 14 років).

5.3. Дисциплінарна відповідальність педагогічних працівників:

- догана;
- звільнення із закладу – у випадках, визначених ст. 23-25, 27-28 Закону (відчуження авторства, академічний плагіат внаслідок відчуження авторства, приписування авторства, фабрикація, фальсифікація, хабарництво).

5.4. Пом'якшення відповідальності:

- Добровільне визнання особою факту порушення академічної доброчесності до початку розгляду справи є підставою для застосування більш м'яких санкцій (наприклад, замість відрахування – письмове попередження та повторне виконання завдання).

VI. ПОРЯДОК ВИЯВЛЕННЯ, РОЗГЛЯДУ ТА РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ

6.1. Хто може повідомити про порушення:

Будь-який учасник освітнього процесу (учень, педагог, батьки) або інша особа, яка має докази. Повідомлення подається письмово (в паперовій або електронній формі) директору, відповідальній особі або безпосередньо до Комісії.

6.2. Строки подання скарги на рішення Комісії:

- Скарга на рішення Комісії подається до педагогічної ради гімназії протягом **10 робочих днів** з дня оприлюднення рішення.

6.3. Розгляд повідомлення (ст. 37 Закону):

- Директор протягом 3 робочих днів надсилає повідомлення до Комісії (або створює її, якщо її ще немає).
- Комісія у 10 робочих днів приймає рішення про початок розгляду або залишення без розгляду (якщо інформація неперевірена).
- Строк розгляду – не більше 6 місяців з дня реєстрації повідомлення.
- Особа, стосовно якої подано повідомлення, має право ознайомитися з матеріалами, надавати пояснення, бути присутньою на засіданні, мати представника (для учнів віком до 18 років – за участю батьків, якщо учень не заперечує, ст. 38 Закону).
- Рішення приймається з дотриманням принципів неупередженості, співмірності, презумпції академічної доброчесності (особа вважається невинною, доки факт порушення не доведено).

6.4. Особливості для учнів (ст. 38):

- Якщо учень віком від 14 до 18 років **визнає** порушення, санкція застосовується без повної процедури (у спрощеному порядку, але з обов'язковим повідомленням батьків). Добровільне визнання враховується як пом'якшувальна обставина.
- Якщо учень **не визнає** порушення або не погоджується із санкцією, справа розглядається Комісією обов'язково з участю представника учнівського самоврядування.

6.5. Оскарження рішення:

Рішення Комісії може бути оскаржене до педагогічної ради гімназії (протягом 10 робочих днів після оприлюднення) або до органу управління освітою згідно із законодавством.

VII. ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ ТА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ДОБРОЧЕСНОСТІ

7.1. Гімназія забезпечує:

- проведення навчальних заходів (уроки, тренінги, лекції) з академічної доброчесності та академічного письма (ст. 13 Закону);
- оприлюднення цього Положення на вебсайті гімназії, ознайомлення всіх учасників освітнього процесу;
- перевірку письмових робіт учнів (контрольних, творчих, проєктів) на наявність ознак плагіату з використанням доступних інструментів (в т.ч. безкоштовних інтернет-ресурсів);
- регулярне підвищення кваліфікації педагогів щодо забезпечення доброчесності.

7.2. Педагогічні працівники зобов'язані уникати завдань, що полягають у простому відтворенні загальнодоступної інформації, формувати творчі завдання, сприяти критичному мисленню.

7.3. Батьки залучаються до профілактичних бесід та спільних заходів з популяризації доброчесності.

7.4. **Річний план заходів** (Додаток 1) затверджується педагогічною радою до 1 вересня кожного навчального року.

VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення набирає чинності з дня його затвердження педагогічною радою та введення в дію наказом директора гімназії.

8.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням педагогічної ради.

8.3. У випадках, не врегульованих цим Положенням, застосовуються норми Закону України «Про академічну доброчесність», Закону України «Про освіту» та Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Річний план заходів з формування академічної доброчесності
(приклад – затверджується щорічно)

№	Захід	Відповідальні	Термін
1	Проведення вступного тренінгу «Академічна доброчесність: що це і чому це важливо» для 5-9 класів	Класні керівники, відповідальна особа	Вересень
2	Батьківські збори «Роль сім'ї у формуванні доброчесності дитини»	Адміністрація, класні керівники	Жовтень
3	Конкурс есе чи плакатів «Чесність – моє майбутнє»	Вчителі української мови, образотворчого мистецтва	Листопад
4	Педагогічна рада «Практики доброчесного оцінювання»	Заступник директора	Грудень
5	Тренінг для вчителів «Як навчити учнів коректно цитувати та робити посилання»	Відповідальна особа	Січень
6	Тиждень академічної доброчесності (тематичні уроки, вікторини)	Всі вчителі	Лютий
7	Розробка і оприлюднення пам'ятки для учнів «10 правил доброчесності»	Комісія з питань академічної доброчесності	Березень
8	Аналіз виконання Положення, підготовка щорічного звіту	Відповідальна особа	Червень